

Néhány érdekes hybrid Budapest flórájában.

Einige interessante Hybriden in der Flora von Budapest.

Irta: / Zsák Zoltán (Budapest).
 Von: \

Juncus Roeperi A. u. G. (*J. fuscoater* SCHREB. $\times$ *lampocarpus* EHRH.). Hazánk területéről a szabolcsmegyei Bátorliget nedves, mocsaras rétjeiről van ismertetve, ahol ugyanis DR. DEGEN ÁRPAD és DR. LENGYEL GÉZA gyűjtötték 1914 nyarán. Magam egy évvel előbb akadtam rá Budapest környékén, a Rákosnak «Nádastó» nevű területén: meglehetősen bőven található itt a jelzett telivér-fajok között. Miként a Mecklenburgból származó példányoknak, úgy az ittenieknek is jól kifejlett magvaik vannak. BUCHENAU éppen a jól kifejlett magvakra való tekintettel némileg kétségesnek tartja a *J. Roeperi* félvér természetét. Azonban, ha összehasonlító vizsgálatnak vetjük alá a három *Juncus* valóban jól kifejlett magvait, úgy azt látjuk, hogy a félvér magvai alakjukat illetőleg a két tőfaj magvai között — de a *J. lampocarpus*-hoz közelebb eső megnyilvánulásban — foglalnak helyet. Míg ugyanis a magvak szélességének a függelék nélkül vett hosszúsághoz való viszonya átlagban véve a *J. fuscoater*-re nézve 92:5:250, a *J. lampocarpus*-ra vonatkozólag pedig 112:5:215, addig a *J. Roeperi* ugyanilyen értelmű arányszáma 105:225, vagyis, míg a *J. fuscoater* magja több mint $2\frac{1}{2}$ -szer olyan hosszú, mint széles, addig a *J. lampocarpus*-é csupán $1\frac{9}{10}$ -szer, tehát még csak nem is kétszer olyan hosszú, mint széles; ezzel szemben a *J. Roeperi* magja több, mint kétszer ($2\frac{1}{10}$) olyan hosszú, mint széles. Ez a megfigyelés tökéletesen megfelel az eredeti leírás szellemének: «Bau der Blüthe den *J. lampocarpus* gleichend».

Euphorbia angustifrons BORB. [*E. pannonica* Host. (*E. glauca* M. B.) $\times$ *E. Gerardiana* JACQ.]. «Ily kombinációt már KERNER is jelölt az Oesterr. Botan. Zeitschr. 1876. évt. 27. lapján, de határozott véleményt róla nem nyilatkoztatott» — írja BORBÁS «A magyar homokpuszták növényvilága...» cz. 1886-ban megjelent munkájában. Mindjárt hozzátelhetjük, hogy KERNER az ő növényét közelebbi megjelölés nélkül Buda környékén («im Gebiete bei Ofen») gyűjtötte, BORBÁS pedig Temesmegyében Grebenác körül a homok szélén. A félvér későbbi kutatója és ismertetője BERNÁTSKY [Növényt. Közl. VII. (1908): 116—121] a locus classicus-on kívül meggyűjtötte a Balaton partjain is, majd a budai hegyvidék területén a Budakalásztól nyugatra eső Nagy-Kevélyen

(Lazaret B. -ő- 537 m.). Ez utóbbi termőhelyi adat az első fonál, amely rámutat KERNER föltevésének helyességére. A második erre vonatkozó bizonyítékot a saját gyűjtésem alapján közölhetem. Ugyanis 1910 júliusában sikerült engedélyt nyernem a Sashegy (Adler B.) elzárt területén való széttekintésre, amely alkalomból gyűjtésem legszebb eredménye éppen az *E. angustifrons* BORR. volt.

Carduus Hazslinszkyanus BUDAI (*C. collinus* W. K. $\times$ *C. nutans* L.) in Bot. Közl. XIII. (1914): 28–30. Eddig még csak magyar földről, elsősorban a Bükkhegység különböző pontjairól (Hámor, Bélapátfalva, Répáshuta, Terkőhegy), azután Kisgyőr mellől a Nagy-Galya hegyről közölt félvér. Budapest környékének flórájában már 1913 óta ismerem s azóta is több ízben gyűjtöttem. Legelőszőr (1913. VI. 15.) Mária-Remete közelében a Remete-hegy (-ő- 423 m.) útmellékein és erdőtisztásain bukkantam rá, majd egy héttel később megtaláltam Pilisborosjenő felett a Nagy-Kévély (Lazaret B. -ő- 537 m.) gerinczén s végül ugyanazon év júliusában a Pilishegy tisztásain, a *Ferula Sadleriana* termőhelye közelében. Leggyakoribb a Remetehegyen.

Carduus Soltészii BUDAI (*C. acanthoides* L. $\times$ *C. collinus* W. K.) loc. cit. pag. 30–31. Szintén csak hazánkból ismert félvér, de nem oly gyakori, mint az előbbi. Eredeti termőhelye a Bükk-hegységben: Hámor község és Lillafüred környéke. Újabb termőhelye Budapest környékén Mária-Remete közelében a Remete-hegy délkeleti lába, ahol 1914 júliusában gyűjtöttem.

* * *

Der Verf. fand folgende interessante Hybriden in der Umgebung von Budapest: *Juncus Roeperi* A. et G. (*fuscoater* $\times$ *lampocarpus*) (Umgebung des Sumpfes «Nádastó» am Rákos bei Budapest); *Euphorbia angustifrons* BORR. (*pannonica* $\times$ *Gerardiana*) (Adlersberg bei Budapest); *Carduus Hazslinszkyanus* BUDAI (*collinus* $\times$ *nutans*) (Remetehegy bei Budapest, Nagy-Kévély bei Pilisborosjenő, Pilisberg bei Pilisszántó); *Carduus Soltészii* BUDAI (*acanthoides* $\times$ *collinus*) (Remetehegy bei Budapest).

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1916

Band/Volume: [15](#)

Autor(en)/Author(s): Zsak Zoltan

Artikel/Article: [Nehány érdekes hybrid Budapest flórájában. Einige interessante Hybriden in der Flora von Budapest. 60-61](#)